

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7Tk/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120010708
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6120010708.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica na hlavnom pojednávaní dňa 22. 03. 2021 konajúc senátom v zložení z predsedu senátu JUDr. Barbory Sopkovej a prísediacich Štefana Bystrianskeho a Slavomíra Macka v trestnej veci obžalovaného N. N., I.. XX. XX. XXXX O. Z. Š., takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný: N. N., I.. XX. XX. XXXX O. Z. Š., G. Z. Š. XXXX/X, Z. Š., G. Č. O. Ú. I. O. O. F. Ú. I. O.N. G. T. M. Z. Z., N. X, Z. Z.,

sa v zmysle § 166 Trestného poriadku, pri nezmenenom výroku o vine uvedenom v rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Tk/2/2020 zo dňa 08. 10. 2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/113/2020 zo dňa 10. 11. 2020, ako aj v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/21/2021 zo dňa 16. 02. 2021,

za obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) a písm. e) Trestného zákona.

o d s u d z u j e

Podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), písm. n) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b), § 46 Trestného zákona. k trestu odňatia slobody vo výmere 16 (šestnástich) rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona sa trest vykoná v ústave na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona sa obžalovanému ukladá ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona sa ukladá obžalovanému ochranný dohľad v trvaní 2 (dvoch) rokov.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Krajskej prokuratúry Banská Bystrica dňa 02. 09. 2020 podal na súd obžalobu pod sp. zn. 1 Kv 44/20/6600 na T.. N. N. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) a písm. e) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedený v obžalobe a vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Súd na neverejnom zasadnutí dňa 09. 09. 2020 po podaní obžaloby postupom podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku rozhodol o ponechaní obvineného vo väzbe z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) a písm. c) Trestného poriadku.

Rozsudkom sp. zn. 7Tk/2/2020 zo dňa 08. 10. 2020 súd uznal obžalovaného vinným a uložil mu nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 17 (sedemnástich) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň obžalovanému uložil ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou a ochranný dohľad v trvaní 2 (dvoch) rokov. Rozhodol aj náhrade škody poškodenému W. X. a uložil zhabanie vecí.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 5To/113/2020 zo dňa 10. 11. 2020 vo výroku o uloženom treste a spôsobe jeho výkonu, výroku o ochrannom liečení a výroku o ochrannom dohľade rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zrušil a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol. Výrok o vine, zhabaní vecí a náhrade škody ostal nedotknutý. V odôvodnení odvolací súd uviedol, že okresný súd sa pri ustálení svojich zistení a následnom ukladaní trestu a ochranných opatrení opieral o znalecký posudok, ktorý nebol pred súdom bezprostredne vykonaný, pričom v odôvodnení svojho rozsudku na neho poukazuje. Za danej situácie sú zistenia uvedené v ambulantnom rozsudku nejasné a pochybné. Odvolací súd teda uvádza, že bude nevyhnutné, aby prvostupňový súd po vrátení vecí na nové prejednanie a rozhodnutie vykonal uvedený dôkaz, resp. dôkazy, ktorých potreba vyplynie z vykonaného dokazovania.

V poradí druhým rozsudkom sp. zn. 7Tk/2/2020 zo dňa 15. 12. 2020 súd uznal obžalovaného vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) a písm. e) Trestného zákona a to mu uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 17 (sedemnástich) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň obžalovanému uložil ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou a ochranný dohľad v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 5To/21/2021 zo dňa 16. 02. 2021 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 15. 12. 2020 v celom rozsahu a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol. Prvostupňový súd pochybil, keď v konaní znova rozhodol o vine, čo je v rozpore s ustanovením § 166 Trestného poriadku.

Rešpektujúc právne záväzný názor prvostupňový súd určil termín hlavného pojednávania, na ktorom vykonal dokazovanie.

I.

Obžalovaný N. N. na hlavnom pojednávaní dňa 08. 10. 2020 urobil vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku, ktorý mu je kladený za vinu vo vyššie označenej obžalobe.

Keďže obžalovaný na všetky otázky súdu, položené mu v zmysle § 333 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku, odpovedal kladne, po súhlasnom stanovisku prokurátora a ostatných procesných strán, súd jeho vyhlásenie prijal a rozhodol, že dokazovanie v rozsahu priznania spáchania skutku na hlavnom pojednávaní nevykoná a vykoná len dôkazy súvisiace s výrokom o treste, ochrannom opatrení a náhrade škody.

Súd tak rozhodol z dôvodu, že vyhlásenie obžalovaného o vine, bolo v zhode s dokazovaním vykonaným v prípravnom konaní. Okolnosti žalovanej trestnej činnosti a jej spáchanie obžalovaným v zmysle skutkového stavu tvrdeného obžalobným návrhom preukazujú výpoveď obžalovaného, ktorý sa ku skutku priznal, aj keď si vzhľadom na nadmerné užitie alkoholických nápojov na všetko nespomenul, no priebeh deja, na konci ktorého došlo k usmrteniu poškodenej L. X., bol preukázaný svedeckými výpoveďami R. M. (sestry obžalovaného), W. Š., E. X., Q. N., E. N., W. Z., X. Z. (všetko susedov obžalovaného a poškodenej) a svedeckými výpoveďami I. G. N. F. M. V. B. (B. PZ, ktorí boli privolaní na miesto činu ako hliadka). Vo veci bol vypočutý aj syn poškodenej W. X. v postavení svedka - poškodenej, ktorého výpoveď sa týkala najmä vzťahov obžalovaného a poškodenej, správania sa. Súčasťou dôkazného materiálu sú aj viaceré listinné dôkazy: vo veci posúdenia príčin smrti L. X. bol

vypracovaný znalecký posudok znalcov z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo (toxikológia, alkoholológia a sérohematológia) MUDr. Tivádara Tuhárskeho a MUDr. Romany Pitkovej, pričom MUDr. Romana Pitková bola aj ako znalec vypočutá. Za účelom určenia hladiny alkoholu v krvi u obžalovaného v inkriminovanom čase dňa 20. 04. 2020 bola do konania pribratá na vypracovanie znaleckého posudku znalkyňa MUDr. Vlasta Vyhnáľková z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo. Pre vyhodnotenie zaistených stôp na mieste činu ako aj z vecí vydaných obžalovaným a zaisteného porovnávacieho materiálu boli vypracované znalecké posudky Kriminalisticko - expertíznym ústavom PZ Slovenská Ľupča v odbore kriminalistika, odvetví mechanoskopia, kriminalistická genetická analýza. Na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Banská Bystrica bol vyšetrený aj duševný stav obžalovaného znalcami z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Jánom Vongrejom a z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých Mgr. Vladimírou Čekelovou. Tiež boli zadovážené záznamy hovorov na tiesňovú linku 158 ako aj prepisy telefonátov Krajského operačného strediska záchranej zdravotnej služby či ohliadka miesta činu a ohliadka tela.

Vyhodnotiac skutkové zistenia jednotlivo a vo vzájomnom súhrne súd dospel k záveru, že výsledky dokazovania, ktoré bolo vykonané v prípravnom konaní preukázali, že sa stal skutok vykazujúci objektívne i subjektívne znaky stíhaného trestného činu a že jeho vykonanie možno ako priamemu páchatelovi pripísať práve obvinenej osobe - N. N..

Vyššie uvedené ostalo aj po rozhodnutiach Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/113/2020 zo dňa 10. 11. 2020 a sp. zn. 5To/21/2021 nedotknuté, no pre zrozumiteľnosť a presvedčivosť rozhodnutia to prvostupňový súd znova uvádza.

Rovnako nedotknutý ostal výrok o náhrade škody, a síce svedok - poškodený Marek Didi si uplatnil a vyčíslil nárok na náhradu škody v celkovej výške 760,50 Eur, ktorý predstavuje vynaložené náklady na pohreb. Zdravotná poisťovňa Dôvera, a. s. sa nepripojila k trestnému konaniu a nežiada náhradu škody.

Následne súd vykonal dokazovanie len vo vzťahu k výroku o treste, súvisiacim výrokom o ochrannom dohľade a o ochrannom opatrení.

Keďže súd pochybil na hlavnom pojednávaní dňa 15. 12. 2020 v tom, že znova rozhodol samostatným výrokom aj o vine, hoci nemal, a ostatné dôkazy súvisiace s výrokom o treste, ochrannom opatrení a ochrannom dohľade boli už vykonané zákonným spôsobom, súd na hlavnom pojednávaní len oboznámil priebeh predchádzajúceho konania s poukazom na vykonané dôkazy.

Podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku bol prečítaný znalecký posudok č. 82/2020 vypracovaný znalcom MUDr. Jánom Vongrejom a znalecký posudok č. 57/2020 vypracovaný znalkyňou Mgr. Vladimírou Čekelovou dňa 11. 07. 2020, z ktorého okrem iného vyplýva, že znalci považujú pobyt obžalovaného na slobode z psychiatrického hľadiska z dôvodu nekompenzovanej závislosti od alkoholu za nebezpečný. Odporúčajú preto obžalovanému uložiť ochrannú protialkoholickú liečbu ústavnou formou. Rovnakým postupom podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku bol prečítaný znalecký posudok č. 42/2020 vypracovaný znalkyňou MUDr. Vlastou Vyhnáľkovou z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Súdne lekárstvo.

Podľa § 269 Trestného poriadku boli prečítané listinné dôkazy: list obžalovaného (č. I. 628), správa Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica (č. I. 529), správa o povesti z Mesta Banská Štiavnica (č. I. 518 - 521, č. I. 532), správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica (č. I. 535 - 581), správa Sociálnej poisťovne, pobočka Žiar nad Hronom (č. I. 583 - 601), výpis z Ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (č. I. 603), odpis z registra trestov (č. I. 604 - 605, 715 - 716), trestný rozkaz Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 1T/93/2010 (č. I. 607 - 608), trestný rozkaz Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/105/2001 (č. I. 609 - 611), trestný rozkaz Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/316/2000 (č. I. 612 - 613) a lustrácia ZVJS (č. I. 713).

Obžalovaný prostredníctvom obhajcu znova navrhol, aby súd vykonal aj dokazovanie výsluchom znalcov MUDr. Jána Vongreja a Mgr. Vladimíry Čekelovej za účelom zistenia, akú rolu zohrala obeť, aby sa vyjadrili ku stupňu zníženia rozpoznávacích a ovládacích schopností (napr. aj numericky na stupnici od 0

do 10 či percentuálne), či stupne podstatného zníženia rozpoznávacích a ovládacích schopností sú pri rozpoznávacích schopnostiach rovnakého stupňa, ako tomu bolo u ovládacích schopností, resp. či tieto stupne boli odlišné a ak áno, v akých úrovniach (numericky na stupnici od 0 do 10). Tiež navrhol, aby sa znalci vyjadrili, či je možné dostupnými prostriedkami protialkoholické liečby ústavnou formou jeho závislosť vyliečiť a či po takej úspešnej liečbe bude jeho pobyt na slobode z psychiatrického hľadiska nebezpečný i naďalej.

Uvedený návrh súd odmietol, pretože k výkonu protialkoholické liečby ako ochranného opatrenia dôjde až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia a v prípade ukladania ochranných opatrení sa sleduje predovšetkým ich účel, pričom aj trvanie je závislé od plnenia účelu. Vyslovenie, či do budúca možno zmeniť ústavnú formu na ambulantnú alebo ochranné liečenie celkom ukončiť (a teda či je obžalovaný stále nebezpečný pre spoločnosť), nie je v súčasnej dobe možné, preto nie je ani potrebné vopred výsluchom znalcov zisťovať prognózu u obžalovaného. Rovnaký záver možno prijať aj vo vzťahu k návrhu, či znalci brali do úvahy vek obžalovaného, nútenú abstinenciu, výkon väzby a prípadný výkon trestu odňatia slobody, ak tvrdia, že prognóza obžalovaného je nepriaznivá. Ani znalci, ani strany v konaní a ani súd nedokážu vopred uviesť, či plynutím času, ubúdaním fyzických síl, zmien v duševnom zdraví či pôsobením represívnych nástrojov trestného konania dôjde k zmene prognózy páchatel'a, či aj naďalej bude pre spoločnosť nebezpečný. Výška trestu nemôže byť závislá od budúcich, nejasných, nezrozumiteľných, neočakávaných či náhodných faktorov, ktoré ani nemusia nastať. Každé rozhodnutie súdu vychádza zo stavu, ktorý existuje (je zistený) v čase rozhodnutia. Ak teda v roku 2020 (aktuálne) znalci dospeli k záveru, že obžalovaný je pre spoločnosť nebezpečný (ale tiež vyjadrili, že možno sa jeho prognóza časom zmení, možno ju pozitívne ovplyvniť aj práve navrhovaným uložením ochranného liečenia), nie je možné súčasne od nich a ani od súdu požadovať, aby pri ukladaní trestu bral do úvahy niečo, čo nie je zistené a neexistuje. Ďalej výsluch znalcov za účelom numerického vyjadrenia stupňa zníženia rozpoznávacích a ovládacích schopností je tiež neúčelný. Zo záverov znaleckého posudku č. 82/2020 vypracovaného znalcom MUDr. Jánom Vongrejom a znaleckého posudku č. 57/2020 vypracovaného znalkyňou Mgr. Vladimírou Čekelovou možno dospieť k tomu, akým spôsobom ovplyvnilo požitie alkoholických nápojov konanie obžalovaného. Tiež bol vypracovaný znalecký posudok znalkyňou MUDr. Vlastou Vyhnáľkovou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo práve za účelom zistenia množstva alkoholu v krvi obžalovaného v čase skutku ako aj to, akým spôsobom ho zistené množstvo mohlo ovplyvniť. Podľa názoru súdu nie je zároveň ani znalecky možné číselne vyjadriť stupeň zníženia rozpoznávacích a ovládacích schopností, nakoľko je to potrebné posúdiť aj v kontexte ďalších vykonaných dôkazov s prihliadnutím na priebeh deja, ktorý je pri každom skutku odlišný, individuálny. Takéto posudzovanie už ale neprínaleží znalcom z konkrétneho odboru a odvetvia, ale prináleží práve súdu v rámci hodnotenia dôkazov. Tiež je súd toho názoru, že posudzovanie otázky, v akom rozsahu boli alebo neboli ovplyvnené rozpoznávacie a ovládacie schopnosti obžalovaného je rozhodujúce pre posúdenie príčetnosti páchatel'a, a teda pre prijatie záveru o vine (trestnej zodpovednosti), kde ale súd pripomína, že obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a toto jeho vyhlásenie o vine bolo zhode s vykonaným dokazovaním. Nebolo pochyb o tom, že obžalovaný si uvedomil a uvedomuje, čoho sa dopustil, od začiatku svoju vinu nepopieral (s výnimkou výpovede, kde si pre množstvo požitého alkoholu ešte nevedel vybaviť všetky podrobnosti skutku), spolupracoval a svoje konanie aj oľutoval. Aj z týchto dôvodov súd odmietol vykonanie navrhovaného dôkazu.

II.

Obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 2 písm. c) Trestného zákona sa dopustí ten, kto iného úmyselne usmrtí, a spácha čin na chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 písm. c) trestného zákona chránenou osobou sa rozumie blízka osoba, ktorou podľa § 127 ods. 4 Trestného zákona je príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

Podľa § 139 ods. 1 písm. e) trestného zákona chránenou osobou sa rozumie osoba vyššieho veku, ktorou podľa § 127 ods. 3 Trestného zákona je osoba staršia ako šesťdesiat rokov.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadol u obžalovaného na spôsob spáchania činu, jeho následky, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, jeho osobu, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Obžalovaný je od 27. 07. 2018 poberateľom invalidného dôchodku, aktuálne vo výške 109,80 Eur. Hoci je voči nemu vedená exekúcia v prospech oprávneného Stredoslovenská energetika, a. s., nie sú z invalidného dôchodku vykonávané zrážky, pretože nezbaviteľná suma dôchodku bola vyššia ako suma dôchodku obžalovaného. Pre vyhlásenie konkurzu na majetok obžalovaného však bolo sociálnej poisťovni doručené zrušenie príkazu na začatie exekúcie. V minulosti bol obžalovaný zamestnaný, pracoval aj na dohodu o pracovnej činnosti, tiež bol však vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, z ktorej bol naposledy dňa 10. 02. 2019 vyradený pre nespokuprácu. V období od 07/2013 do 01/2019 bol poberateľom dávky v hmotnej núdzi, avšak táto dávka mu od februára 2019 bola odňatá z dôvodu, že jeho príjem, ktorý tvoril 75 % zo sumy jeho invalidného dôchodku a 75 % príjmu z dohody o pracovnej činnosti, prekročil nárokovú sumu dávky. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny voči obžalovanému nevedie žiadne exekučné konanie a nevykonáva zrážky.

Mesto Banská Štiavnica v správe o povesti konštatuje, že obžalovaný býval v byte vo vlastníctve mesta s poškodenou L. X., ktorá byt užívala na základe zmluvy o nájme, ktorá ho so súhlasom primátorky mesta prihlásila ako nájomcu. Je otcom piatich detí, nie je platcom dane z nehnuteľnosti. Voči mestu má za rok 2019 nedoplatky za komunálny odpad. Mestský úrad Banská Štiavnica neriešil sťažnosť na protispoločenské konanie obžalovaného. Inšpektori Mestskej polície v Banskej Štiavnici taktiež neriešili s obžalovaným žiadny priestupok. Obžalovaný bol predvedený do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica dňa 24. 04. 2020, kde sa nachádza doteraz. Správanie a vystupovanie obžalovaného je na požadovanej úrovni. Nedostatky v dodržiavaní ústavného poriadku ako aj časového rozvrhu dňa doteraz neboli u neho zaznamenané. Zachováva zásady slušného správania, príkazy a nariadenie personálu plní bez pripomienok. V styku s ostatnými obvinenými konfliktné situácie nevyvoláva. Nepožiadaval o zaradenie do pracovného pomeru.

Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vyplýva, že obžalovaný nemá žiadny záznam v evidencii priestupkov. Doteraz bol desaťkrát súdne trestaný naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 1T/93/2010 zo dňa 17. 05. 2010, ktorým bol uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 (osemnástich) mesiacov so zaradením do ústavu pre výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Trest vykonal dňa 22. 01. 2012.

Súd u obžalovaného zistil dve poľahčujúce okolnosti - priznal sa k spáchaniu trestného činu, ktorý oľutoval a písomne vyjadril ospravedlnenie poškodeným, ktoré bolo na hlavnom pojednávaní prečítané. Tiež napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti orgánom činným v trestnom konaní a to tak, že v rámci svojich možností poskytoval súčinnosť, spolupracoval, vo veci vypovedal. Na druhej strane, súd nepričítal obžalovanému príťažujúcu okolnosť v tom, že už bol za trestný čin odsúdený z dôvodu charakteru predchádzajúcich trestných činov a tiež aj uplynutím času od ich spáchania, pričom všetky uložené tresty obžalovaný vykonal.

Poznajúc uvedené, kedy súd mohol aplikovať zníženie hornej hranice trestnej sadzby pri prevahe poľahčujúcich okolností, musel pri svojich úvahách o výške trestu vychádzať z upravenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody trestného činu vraždy podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona v rozmedzí od 20 rokov do 23 rokov a 4 mesiacov (po znížení hornej hranice trestnej sadzby 25 rokov), pričom podmienky pre uloženie trestu odňatia slobody na doživotie neboli splnené, preto sa súd pri úvahách o treste takýmto ani nezaoberal.

V prípade obžalovaného a s prihliadnutím na zásady ukladania trestu je aj spodná hranica trestnej sadzby v posudzovanom prípade neprimeraná. Berúc do úvahy osobu páchatel'a a aj právny pojem spravodlivosti, súd pri ukladaní trestu aplikoval ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu v súlade s § 39 ods. 1 v spojení s § 39 ods. 3 písm. b) Trestného zákona, pretože na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačí aj trest kratšieho trvania (nie však najkratšieho možného trvania). Z dokazovania vyplynulo, že ku skutku došlo po požití alkoholických nápojov tak obžalovaného, ako aj poškodenej. Znalci interpretovali výsledky laboratórnych vyšetrení

s konštatovaním, že chemickým vyšetrením vzoriek odobratých pri pitve bola stanovená koncentrácia alkoholu poškodenej vo výške 2,74 g/kg, z čoho vyplýva, že menovaná bola pod vplyvom alkoholu v stave ťažkého stupňa alkoholovej opitosti a možno konštatovať, že v čase útoku boli jej obranné mechanizmy a reakčná schopnosť oslabené vo veľmi výraznej miere. Napriek tomu poranenie medzi palcom a ukazovákcom pravej ruky svedčí pre obranný mechanizmus - odvracanie útoku, efektívnosť ktorého však bola minimálna.

Na druhej strane oboznámenými znaleckými posudkami MUDr. Vyhnáčkovej bolo ustálené, že obžalovaný N. N. v čase spáchania skutku dňa 20. 04. 2020 sa mohol nachádzať v štádiu ťažkého stupňa opitosti v koncentráciách 2,51 g/kg až 2,96 g/kg etanolu v krvi. Z lekárskeho hľadiska v uvedenom stave opitosti spravidla dochádza k výraznejšiemu utlmeniu centrálnej nervovej sústavy, prejavujúca sa zjavnou poruchou orientácie v priestore a v čase, problémom verbálnej komunikácie, ťažkou chôdzou pre poruchu motoriky a koordinácie pohybov, hlučným až agresívnym správaním, zvýšeným sebedovetím so stratou zábran, sebakontroly, neuvážaným impulzívnym a riskantným konaním, rýchlymi zmenami nálady, striedaním agresivity a sebaútočnosti sprevádzanej plačom, hnevom a pod. alebo naopak útlm vedomia až spánok. V ťažkom stupni opitosti môže dochádzať k výpadkom pamäte, resp. stavu, kedy si človek nevie spomenúť na veci, ktoré sa udiali v určitom časovom úseku. Znalci pri vyšetrení u obžalovaného N. N. nezistili duševné ochorenie v pravom zmysle slova, t. j. psychózu. Zistili abnormnú štruktúru osobnosti, hlavne rysy nezdržanlivosti, impulzivity a disociality, čo je z psychiatrického aj forenzného hľadiska považované za trvalú poruchu osobnosti, neznižujúcu vo všeobecnosti rozpoznávanie a ovládacie schopnosti, nevyžadujúcu liečbu. V čase spáchania trestného činu zistili u obžalovaného stav prostej simplexnej opitosti ťažkého stupňa, vedúcej až k prežívaniu iluzórneho stavu, ako aj k rozvoju abnormnej afektívnej reakcie s následným agresívnym konaním voči obeži, čo viedlo k podstatnému zníženiu jeho ovládacích aj rozpoznávacích schopností v čase činu. Svoju rolu v jeho konaní mohla zohrať aj obež (obež) sama, čo vyplynulo aj z dokazovania, kedy bolo popísané správanie poškodenej vyvolávajúce u obžalovaného impulzívne správanie (kričal), keď sa jej nepáčilo, že toľko pil, neraz bol v takomto stave aj došpinený, finančné prostriedky míňal najmä na alkohol. V súčasnosti znalci u obžalovaného zisťujú aj ľahkú depresívnu poruchu ako dôsledok uvedomenia si trestnej činnosti. Obžalovaný v plnej miere chápe zmysel a účel trestného konania. Vychádzajúc z diagnostických záverov zistili podstatné zníženie, nie však vymiznutie jeho rozpoznávacích aj ovládacích schopností.

Je potrebné uviesť, že prejavy a dôsledky prostej simplexnej opitosti sú v našej populácii dobre známe. Z čisto lekárskeho hľadiska je ovplyvnenie psychických schopností nepochybné. Z hľadiska forenzného sa však uplatňuje predpokladaná znalosť účinkov alkoholu na jednanie a skutočnosť, že obžalovaný si tento stav privodil vlastným pričinením a nepochybné má dostatok skúseností z predchádzajúceho užívania alkoholu. Aj keď teda v čase skutku bolo zistené podstatné zníženie rozpoznávacích a ovládacích schopností, vzhľadom na zrejmý habituálny, návykový alkoholizmus v pokročilom štádiu s denným prisunom menej kvalitného alkoholu so stabilizáciou stereotypu a výraznou abstinenčnou symptomatikou po jeho vysadení, teda závislosťou od alkoholu v pravom zmysle slova, nemožno dospieť k záveru, že by nebol obžalovaný za skutok trestne zodpovedný. Ani správanie sa poškodenej, či už v dôsledku požitia alkoholu alebo žiarlivej povahy, nemožno považovať za okolnosť, ktorá by znížila zodpovednosť obžalovaného za skutok a za konanie, ktorého dôsledkom je smrť poškodenej. Preto aj pri úvahách o primeranosti trestu, berúc do úvahy aj okolnosti, za ktorých došlo k spáchaniu skutku, aj samotné povahy poškodenej a obžalovaného, ich vzájomné vzťahy, nedospel súd k takému záveru, že by obžalovaný nemal byť potrestaný, resp. potrestaný trestom najmenej možného trvania pri aplikovaní inštitútu mimoriadneho zníženia trestu (8 rokov).

Obžalovaný N. N. je podľa záveru znalca simplexnou osobnosťou s chudobnou emočnou zložkou a vo svojom duševnom vývine je osobnosťou abnormne štruktúrovanou s rysmi impulzivity, agresivity a anitociálnymi prejavmi. V životnom štýle prevládajú momenty vlastného záujmu, všetko vnímajúc cez svoju osobu, ťažšie sa prispôsobujú. Je pomerne aktívny, sebaapresadzovaním chce mnoho dosiahnuť, ale nedokáže primerane prekonávať ťažkosti v napĺňaní svojich potrieb a zlyháva. Jeho prežívanie je depresívne, s uvedomovaním si dôsledkov svojho aktuálne posudzovaného konania, ale aj s pocitmi sebaútočnosti a vlastného ohrozenia. Je nespofahlivý, morálne uvoľnený, s možnosťou kriminálnych prejavov v správaní. Agresivita sa javí ako relatívne dominantná osobnostná črta, psychopaticky uplatňujúcej sa osobnosti s antisociálnymi dôsledkami svojho konania. Jeho osobnosť je riziková z pohľadu otvoreného agresívneho správania. Znalci potvrdili patologickú pohnútku k činu. Motivácia

vyplýva predovšetkým z abnormne štrukturovanej osobnosti obžalovaného, ako aj rozvoj abnormnej afektívnej reakcie v čase činu. Vplyvom psychoaktívnych látok (alkoholu) ako aj možného konfliktu u neho pravdepodobne dochádza k otvorenému agresívnemu správaniu i konaniu.

Preto súd uložil obžalovanému primeraný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 16 rokov a vzhľadom na dĺžku trestu ho musel obligatórne pre jeho výkon zaradiť do ústavu s maximálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona v spojení s § 48 ods. 4 Trestného zákona. Ako páchatelovi obzvlášť závažného zločinu, ktorému bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, súd uložil aj ochranný dohľad v trvaní 2 rokov.

Oproti predchádzajúcim dvom rozhodnutiam súd znížil výmeru uloženého trestu odňatia slobody prihliadnuc na dĺžku konania a procesné pochybenia konajúceho okresného súdu.

Na základe záverov znaleckého posudku č. 82/2020 vypracovaného znalcom MUDr. Jánom Vongrejom a znaleckého posudku č. 57/2020 vypracovaného znalkyňou Mgr. Vladimírou Čekelovou dňa 11. 07. 2020, súd uložil obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, vzhľadom na zrejmy návykový alkoholizmus v pokročilom štádiu s denným prísunom menej kvalitného alkoholu so stabilizáciou stereotypu a výraznou abstinenčnou symptomatikou po jeho vysadení.

Na základe uvedených skutočností a zisteného skutkového stavu senát súdu rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, v lehote 15 dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici.